

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

Katowice, dnia 12 lipca 2011 r.

**Pan
Krzysztof Nowak
Burmistrz
Miasta Miasteczko Śląskie**

LKA-4101-11-02/2011/P/11/163

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. *o Najwyższej Izbie Kontroli*¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę w Urzędzie Miejskim w Miasteczku Śląskim, zwanym dalej „Urzędem”, w zakresie badania prawidłowości udzielania przez gminę Miasteczko Śląskie ulg w odniesieniu do podatków stanowiących jej dochód w latach 2008 – 2010.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 17 czerwca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Burmistrzowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność w zakresie spraw objętych kontrolą.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące oceny i ustalenia:

Podjęte przez Radę Gminy Miasteczko Śląskie uchwały podatkowe, dotyczące podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, nie zawierały niedozwolonych zapisów subdelegujących, zostały prawidłowo opublikowane w dzienniku urzędowym województwa oraz podane do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej, poprzez umieszczenie na tablicy ogłoszeń Urzędu, a także poprzez rozplakatowanie obwieszczeń na terenie miasta. Data przyjęcia przedmiotowych uchwał umożliwiała ich obowiązywanie w całych poszczególnych latach podatkowych. Stawki

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

podatków, określone w gminnych uchwałach podatkowych, mieściły się w granicach ustalonych przez obowiązujące w danym roku przepisy. Nie wystąpiły przypadki obniżenia stawki podatkowej do zera. NIK nie wnosi zastrzeżeń do sposobu zróżnicowania stawek podatku od środków transportowych, dokonanego przez Radę Gminy w badanym okresie.

Jednakże w uchwałach w sprawie wysokości stawek podatku od nieruchomości oraz zwolnień z tego podatku: nr XIV/99/07 z dnia 23 listopada 2007 r., nr XXVI/200/08 z dnia 26 listopada 2008 r., nr XXXVIII/321/09 z dnia 27 listopada 2009 r. oraz nr LIII/414/10 z dnia 3 listopada 2010 r. przekroczony został zakres kompetencji Rady Miejskiej. Zgodnie bowiem z art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym², *do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach*, a zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych³, *rada gminy, w drodze uchwały, może wprowadzić inne zwolnienia przedmiotowe niż określone w ust. 1 oraz w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 2 października 2003 r. o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw*.

Ustalenia kontroli NIK wykazały, że w wymienionych uchwałach zastosowano zwolnienia, które miały charakter mieszany (podmiotowo – przedmiotowy), tzn. dotyczyły nieruchomości identyfikowanych z określonym podatnikiem: gminą, stowarzyszeniem, fundacją, jednostką Policji, organizacją pożytku publicznego. Tymczasem Rada Gminy posiada kompetencje do wprowadzania pozaustawowych zwolnień z podatku od nieruchomości wyłącznie o charakterze przedmiotowym. Zwolnienie może zatem dotyczyć konkretnych nieruchomości (gruntów), ze względu na ich przeznaczenie, bez uwzględnienia jednak – w jakimkolwiek stopniu – sytuacji ekonomicznej lub też specyficznych cech charakteryzujących podmioty, które władają tymi nieruchomościami. Stosowanie przez Radę Gminy zwolnień podmiotowo - przedmiotowych (mieszanych) stanowi naruszenie ww. przepisów prawa oraz prowadzi do obejścia zakazu zawartego w art. 217 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r.⁴, zgodnie z którym *„nakładanie podatków, innych danin publicznych, określanie podmiotów, przedmiotów opodatkowania i stawek podatkowych, a także zasad przyznawania ulg i umorzeń oraz kategorii podmiotów zwolnionych od podatków następuje w drodze ustawy”*.

Wskazywany, w wyjaśnieniach przyczyn powyższej nieprawidłowości, fakt że zwolnienia dotyczące gminnych jednostek organizacyjnych odnoszą się do podmiotów, które (...) *nie*

² Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.

³ Dz.U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 ze zm.

⁴ Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.

funkcjonują w celu osiągnięcia zysku, a ich działanie w całości finansowane jest ze środków budżetowych miasta, oraz że nakładanie obciążeń podatkowych na jednostki gminne powoduje konieczność dokonywania zbędnych operacji księgowo budżetowych w zakresie dochodów i wydatków miasta - w ocenie NIK - nie może usprawiedliwiać udzielania niedozwolonych zwolnień.

Rada Gminy nie podejmowała uchwał w zakresie podatku rolnego i leśnego. Dochody Gminy z podatków: rolnego, leśnego, od nieruchomości oraz od środków transportowych wyniosły odpowiednio: w 2008 r. – 7.276.903,21 zł, w 2009 r. – 6.259.366,78 zł, w 2010 r. – 7.290.075,29 zł i w I kwartale 2011 r. – 1.998.952,29 zł. Skutki decyzji przyznających ulgi indywidualne przedstawiały się następująco: 2008 r. – 1.977,00 zł, 2009 r. – 0 zł, 2010 r. – 1.058,26 zł i I kwartał 2011 r. – 152,00 zł. NIK nie dokonał oceny stosowania ulg indywidualnych przez gminne organy podatkowe, gdyż przedmiotowa pomoc nie została udzielona w badanym okresie żadnemu przedsiębiorcy.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1. Zapewnienie sporządzania projektów uchwał podatkowych, z uwzględnieniem ograniczenia kompetencji Rady Miejskiej do wprowadzania pozaustawowych zwolnień z podatku od nieruchomości wyłącznie o charakterze przedmiotowym.**
- 2. Podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie z obrotu prawnego uchwały Rady Miejskiej nr LIII/414/10 z dnia 3 listopada 2010 r. w sprawie wysokości stawek podatku od nieruchomości oraz zwolnień z tego podatku.**

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Burmistrza, w terminie 20 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.